

سر مقاله

بروز علائم حیاتی در جامعه‌ای محض

ادامه ازصفحه یک
سامان دادن سه کارزار جدی و جهانی در شبکه‌های اجتماعی در روزهای اخیر که همگی مربوط به ایران و افغانستان بودند، نمونه و نشانه‌ای از مفروضات پیش‌گفته است. مفروضاتی که ثابت می‌کند جامعه ایران علی‌رغم همه مشکلات صعب و سختی که دارد، کماکان امکان ظهور و بروز جهانی را از کف نداده است. ایرانی‌ها در این سه کارزار نشان دادند که هم نسبت به مسائل کلان داخلی دچار بی‌حسی مطلق نشده‌اند، هم ظرفیت شبکه‌های اجتماعی را به نیکی دریافته‌اند، هم نسبت به همسایگان و به طور خاص همسایه شرقی کشور بی‌تفاوت نیستند و از همه مهم‌تر در مناسبات داخلی حافظه تاریخی خود را تقویت کرده و نسبت به بسیاری از موضع‌گیری‌های جریان‌های معاند اجتماعی موضع و طرفیت دارند.

این ویژگی‌ها از جامعه‌ای پویا، توسعه‌محور و سرزنده و شاداب توقع می‌رود. حال آنکه جامعه ایران واجد هیچ یک از این ویژگی‌ها نیست. اجتماعی که طی سالیان اخیر سرخوردگی، یاس، هرمان و افسوس جمعی را در سطوح مختلف تجربه کرده، سکوت را بر گف‌وگو و تحمل را بر مدارا ترجیح داده است، چطور می‌تواند به یکباره حیاتی پرنشاط و اثربخش را در سطح بین‌المللی بازتاب دهد.

دلیل این امر هر چه که باشد و موافقان و مخالفان این کارزارها را هر منظم و موضعی که موضوعات را تحلیل کنند، نباید از کنار این علامت حیاتی در جامعه ایران به سادگی عبور کرده و آن را نادیده انگارند. چه این‌که همین کارزارها - حتی به شکل اعتراضی آن - می‌تواند بسیار امیدآفرین و ارزنده تلقی شود. به دیگر بیان، این علائم نشان داندت که جامعه ایران گرسه خسته، بیمار، کلافه، سر در گریبان و ملتهب و مایوس، اما هنوز زنده است و می‌توان نسبت به ادامه حیات آن امیدواری‌هایی جدی داشت. چرا که ظرفیت داشتن یک جامعه، عدم بی‌تفاوتی در سطوح مختلف آن، شکل‌گیری مجلس و سوزهای جهت وفاق و همدلی و طرد عناصر بدکاره در ساحت کنش‌های اجتماعی، خبر از یک جامعه در حال شدن می‌دهند.

از این رو به نظر می‌رسد باید این جامعه بیمار را بیش از گذشته مراقبت کرده و نسبت به ادامه حیات آن امیدوار بود. هر چند ممکن است برخی از کنش‌گران سیاسی و اجتماعی در برابر برخی از مطالبات مطرح شده در این کارزارها احساس شکست داشته باشند، اما بی‌گمان احیای جامعه ایران در بلندمدت و در سطح ملی برای تمامی کنش‌گران سیاسی و اجتماعی در هر سطحی اتفاق و ورودی‌د میمون و نویدبخش تلقی می‌شود.

ادامه شرایط کووید۱۹ چه تاثیری بر فعالیت‌های سیاسی و نتیجه انتخابات ۱۴۰۰ دارد؟

بالا رفتن پوپولیسم از دیوار کرونا

گروه سیاسی: در فاصله کمتر از یک سال تا انتخابات ریاست جمهوری سیزدهم، سرنوشت آن هر روز بیشتر مورد توجه قرار می‌گیرد. شرایط خاص کشور به ویژه از نظر تحریم و مشکلات اقتصادی و میزان مقصر دانستن دولت در این روند از یک سو و نتیجه انتخابات مجلس یازدهم در اسفند ۹۸ از سوی دیگر از جمله فاکتورهای موثر در این تحلیل‌ها محسوب می‌شوند. با این حال، بسیاری شیوع کووید۱۹ و شرایط خاص آن را نیز بر نتیجه انتخابات بی‌تاثیر نمی‌دانند.

در جلسات حضوری برون‌دادهایی داریم که در مجازی امکان‌پذیر نیست؛ چراکه فعالیت سیاسی فعالیت جمعی است و با مشارکت مستقیم افراد تحقق می یابد و حالا در شرایط کرونایی تا حدی این مشارکت کاهش پیدا کرده است. سخنگوی حزب اتحاد ملت گفت: شرایط کرونایی باعث شده اولویت‌ها نزد جامعه و نخبگان جا به‌جا شود مشکلات اقتصادی و دغدغه‌های بهداشتی خیلی زیاد شده و اولویت مردم بر این اساس تغییر پیدا کرده است. مسائل معیشتی، اشتغال و امنیت شغلی برای مردم فوق‌العاده مهم شده است. یک سری افراد شغل از دست دادند و عده‌ای در آستانه از دست رفتن شغلشان هستند. افرادی که مستاجر هستند به خانه‌های کوچک رفته و در شهرهای کوچک مستاجران به روستاهای کوچک‌تر رفتند. وی تصریح کرد: همین اتفاق در سفرهای مردم رخ داده است. مشخص نیست تا چه زمانی ادامه پیدا می‌کند، اما باید بدانیم مردم دارند نچیبانه تحمل می‌کنند. آن‌ها باید چشم‌انداز مشخصی از سوی حاکمیت داشته باشند. تغییر اولویت‌های مردم باید در سطح کلان هم رخ دهد. این نکته بدیهی است که باید با توجه به مشکلات کشور تغییراتی در سیاست خارجی و تغییراتی در سیاست‌های کلان صورت بگیرد. این فعال سیاسی گفت: باید نگاه‌های تنگ‌نظرانه و جناحی و امنیتی برجیده شود. خیلی سخت است شهروندانی هم در تنگنای معیشتی و اقتصادی و سلامتی باشند و هم اظهار نظرهایشان انگ بخورد؛ چنین جامعه‌ای را تا حدی می‌توان کنترل کرد؟ باید چاره اندیشید.

حاکمیت باید نشان دهد در سیاست‌های کلانش تغییراتی به خواست و به نفع مردم شکل داده است؛ تا الان مردم خیلی برای حفظ نظام از خودگذشتگی کردند، حالا نوبت حاکمیت است. نوانی‌نژاد در پایان یادآور شد: انتخابات ریاست جمهوری را هم ذیل این تحلیل می‌دانم و معتقد هستم همه در این انتخابات باید دغدغه‌های مردم را در نظر بگیرند. باید از حالا اندیشید که اگر شرایط کرونایی به همین‌شکل بماند شکل اجرایی انتخابات چگونه می‌شود؛، چراکه پیش‌بینی‌های لازم از حالا باید صورت گیرد.

محمدرضا باهنر، فعال سیاسی اصولگرا هم در گفت‌وگویی با خبرنگارلین تاکید کرده است: عملکرد مجلس یازدهم ظرف یک سال آینده می‌تواند روی انتخابات ریاست جمهوری مؤثر باشد. اینکه این تاثیر مثبت است یا منفی، جذاب است یا دافعه دارد را باید به عهده عملکرد مجلسی‌ها بگذاریم. وی با اشاره به آمار مشارکت انتخابات اسفند ۹۸ یادآور شد: ما رکورد پایین مشارکت ۴۲ درصد در کشور و ۲۳ درصد در تهران را هیچ وقت نداشتیم و متأسفانه این رکورد زده شد. هرچند عوامل متعددی هم وجود داشت و نباید دنبال یک علت علی‌الاطلاق بود. اینکه بگوییم کاهش مشارکت در انتخابات به دلیل ترس از کرونا بوده خودفریبی است. باهنر اضافه کرد: من معتقدم که حتی کرونا هم تاثیرگذار بود؛ در تهران اقلا ۵ الی ۶ درصد عدم شرکت به دلیل ترس از کرونا بود، ولی اینکه بگوییم ۵۰ درصد حضور طبیعی مردم که به ۲۳ درصد رسیده است به دلیل ترس از کرونا بوده است، این

اعلام رسیدگی دیوار ده به پرونده ۳ محکوم به اعدام اعتراضات آبان ۹۸

پرونده‌ها نتیجه پرونده را توام با تغییر کند. روز گذشته در

همین زمینه چهار وکیل محکومان این پرونده در متنی اعلام کردند: «با توجه به اظهارات سخنگوی قوه قضائیه درخصوص احتمال پذیرش درخواست اعاده دادرسی در این پرونده، امید به نقض رأی بدوی داریم و بر همین اساس درخواست اعمال ماده ۴۷۴ را تقدیم رئیس دیوان عالی کشور کردیم. حسب اطلاع واصله، خوشبختانه این درخواست توسط رئیس دیوان عالی کشور پذیرفته شده و پرونده جهت بررسی مجدد به

وزرا سوال بپرسند. امروز ارزش پول ملی کشور آنقدر کاهش یافته است که اگر پول خوردر را کیلویی بفروشیم ارزشش از پول واقعی بیشتر می‌شود. وی در ادامه اظهار کرد: نزدیک به یک ماه است که از وزیر اقتصاد درخصوص علت کاهش ارزش پول ملی سوال کردم و درخصوص مسائل مربوط به حوزه تولید و کشاورزی نیز سایر نمایندگان سولاتی را از وزرا طرح کردند. نایب رییس کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها در ادامه تصریح کرد: چرا هیئت رئیسه سولات را در دستور کار قرار نمی‌دهد؟ سولات باید به طور فوری به کمیسیون مربوطه ارجاع شود و کمیسیون ظرف دو هفته با حضور وزیر به سوال رسیدگی کند. امروز مردم سوال دارند که علت کاهش ارزش پول ملی چیست؟ روغن ۵ کیلویی در بازار با قیمت ۵۰ هزار تومان به فروش می‌رسد یک نفر باید پاسخگو باشد. امیرحسین قاضی‌زاده هاشمی، نایب رییس مجلس که ریاست جلسه علنی را برعهده داشت در پاسخ به تذکر وی بیان کرد: تاکنون ۲۳۰ سوال به هیات ریسه واصل شده و همه به کمیسیون‌های تخصصی ارجاع داده شده‌است. هیات ریسه کمیسیون‌ها باید جلسه تشکیل داده و گزارش کمیسیون را به صحن تحویل دهند تاکنون گزارشی درخصوص سوال از وزرا از سوی کمیسیون به هیئت رئیسه تحویل داده نشده‌است.

اما وزرا تنها چهره‌های دولت در تیررس نمایندگان مجلس یازدهم نیستند. هر چند به گفته امضاکنندگان استیضاح حسن روحانی این طرح کنار گذاشته شده است، اما نمایندگان قصد دارند رییس‌جمهوری را برای طرح سوال به مجلس بکشند. دیروز نماینده اراک در تذکر دیگری به هیئت رئیسه گفت که سوال ۱۹۵ نماینده از رئیس‌جمهوری در دستور کار مجلس قرار گیرد. محمدحسن

سیاست‌روز

خبر

رئیس‌جمهوری در جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت:

کشور توانایی عبور از این شرایط دشوار را دارد

رئیس‌جمهوری با اشاره به شرایط سخت ناشی از جنگ اقتصادی، تحریم‌ها و فشارهای حداکثری آمریکا و نیز محدودیت‌های غیر قابل اجتناب شیوع کرونا در کشور، تصریح کرد: دولت مطمئنا با نگرشی واقع‌بینانه به شرایط سخت کنونی و در عین حال با اتکا به توانمندی‌های داخلی و راه‌حل‌های عملیاتی و عینی به دور از شعارهای تخیلی، برای حل مشکلات کشور تلاش می‌کند حسن روحانی در جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت، افزود: تعیین راه‌حل‌ها نباید برگرفته از نگاه رویایی و فارغ از حقایق اقتصادی کشور و یا نگرش‌های ناامید کننده و بدبینانه نسبت به توانایی‌ها و ظرفیت‌های کشور باشد. رئیس‌جمهوری گفت: با بهره‌گیری از تجربه‌های گران‌سنگ سال‌ها مقابله با تحمیل شرایط سخت اقتصادی، با همراهی مردم، فعالان و کارشناسان اقتصادی و همکاری سایر قوای کشور، از این شرایط با سرافرازی عبور خواهیم کرد.

روحانی با بیان اینکه دولت از ارائه پیشنهادها و راه‌حل‌های دلسوزان نظام و کشور در این راستا استقبال می‌کند، افزود: مهم این است که به رغم موانع و مشکلات پیچیده و خاص اقتصادی، کشور توانایی گذر از این شرایط دشوار را دارد.

رئیس‌جمهوری با بیان اینکه تسهیل در ورود و خروج کالا در گمرکات کشور از اولویت‌های مهم دولت در حوزه تجارت است، گفت: ترخیص کالا در کوتاه‌ترین زمان همراه با شفافیت و اجرای دقیق دستوراتعمل‌ها از سوی دستگاه‌های مرتبط برای رونق بخشیدن به تولید و تامین مواد اولیه و کالاهای اساسی، تصمیم جدی دولت تدبیر و امید است که باید با دقت دنبال شود. روحانی با اشاره به پیشرفت‌هایی که در زمینه ثبت اطلاعات، نحوه ترخیص و تسریع در به حداقل رساندن زمان ترخیص کالاها، حاصل شده است، افزود: با توجه به موجودی فراوان کالا در گمرکات کشور، سرعت بخشیدن به ترخیص کالاهای اولویت‌دار برای جریان تولید حائز اهمیت است.

رئیس‌جمهوری اظهار کرد: وزارت صمت برای تامین نیازهای بخش تولید کشور با تعیین اولویت ترخیص کالا در هماهنگی با وزارت امور اقتصادی و دارایی و با همکاری بر اساس دستورالعمل ابلاغی برای تسریع در ترخیص کالاهای اولویت‌دار برنامه‌ریزی و اقدام کند. روحانی تصریح کرد: سامانه تجارت کشور باید به طور هوشمند و به‌هنگام، اطلاعات دقیق در زمینه موجودی کالاهای ضروری و نیازهای اولیه تولید را ثبت و ارائه کند تا بر اساس آن بتوانیم برای تولید در جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت، رئیس کل بانک مرکزی گزارشی از وضعیت بازار ارز و برنامه‌های در دست اجرای این بانک برای ساماندهی بازار ارز ارائه کرد و اعضای ستاد اقتصادی نیز بر پیگیری جدی و دقیق دستورالعمل تدوین شده برای تنظیم بازار ارز تاکید کردند.

در روزهای گذشته با مشارکت میلیونی، هشتگ #اعدام_نکنید در شبکه‌های اجتماعی مورد توجه قرار گرفت و در توئیتر به ترند جهانی تبدیل شد. به نظر می‌رسد تا این جای کار این درخواست درباره این پرونده خاص فعلا جواب داده است و باید منتظر رای نهایی آن ماند. در عین حال این درخواست درباره برخی دیگر محکومان به اعدام نیز مطرح شده است که باید دید آیا این رویه می‌تواند روزنه امیدی برای آنان هم محسوب شود.

یکی از شعب دیوان عالی ارجاع شده است و باتوجه به موازین قانونی و رویه جاری قضایی در حال حاضر اجرای حکم اعدام موکلین تا زمان تعیین تکلیف نهایی قضایی در این پرونده، متوقف می‌باشد و از آنجایی که یکی از قضات دیوان عالی کشور در شعبه رسیدگی کننده هم قبلا مخالف رای صادره بوده، بسیار امیدواریم که با توجه به رویکردهای امیدبرانگیز دوران تحول در دستگاه قضا و در چارچوب عدل و انصاف این پرونده مورد بررسی مجدد قرار گرفته و رأی قبلی نقض شود».

تب نمایندگان مجلس یازدهم در تقابل با دولت تند است

طرح ۳۳۰ سوال از وزرا در ۴ ماه!

آصفری دراین‌باره اظهار کرد: طبق ماده ۲۱۰ آیین‌نامه داخلی و براساس اصل ۸۸ قانون اساسی درصورتی که حداقل یک چهارم کل نمایندگان بخواهند درباره یک یا چند وظیفه رییس‌جمهوری سوال کنند باید سوال و یا سولات خود را روشن و مشخص امضا کرده و بر رئیس مجلس بدهند. هفته گذشته ۱۹۵ نماینده ۵ سوال اساسی در حوزه مسائل اقتصادی کشور به هیئت رئیسه تحویل دادند. وی افزود: نمایندگان درباره مسائل کشور به ویژه بالا رفتن قیمت دلار سولاتی مطرح کردند که امروز دلار به ۲۵ هزار تومان رسیده است. سولات همچنین درباره علت افزایش قیمت طلا و کالاهای مورد نیاز مردم بوده است. در حالی این سوال تحویل هیات ریسه داده شده که امروز ۱۳ دستور کار داریم ۱۲ مورد مربوط به رای‌گیری برای مجامع و شوراها است. درست است که مجلس باید روال عادی کار خود را طی کند اما یکی از کارها هم سوال از رئیس‌جمهوری است. این نماینده مجلس شورای اسلامی گفت: مجلس یازدهم مجلس انقلابی است که قرار است بر خط حرکت کند، امروز مردم نسبت به مشکلات اقتصادی و تورم و ناآرامی دولت گلایه‌مند هستند دولت‌نمردان باید نسبت به این‌گرانی‌ها و افزایش قیمت دلار و طلا پاسخگو باشند. لذا درخواست ما این است سوال نمایندگان از رئیس‌جمهوری در دستور کار قرار گیرد. محمدباقر قالیباف رئیس مجلس شورای اسلامی در پاسخ به این تذکر گفت: حتما موضوع طبق آیین‌نامه دنبال می‌شود.

البته نگاه دیگری نیز نسبت به حل مسائل و مشکلات با طرح سوال از وزرا وجود دارد؛ نگاهی که معتقد است طرح این سولات از وزرا مشکلات را حل نمی‌کند و مجلس بهتر است به حل مساله بپردازد. دیروز عباس گودرزی، نماینده بروجرد در مجلس در تذکری با استناد به بند ۱۱ ماده ۲۲ آیین‌نامه داخلی مجلس شورای

اسلامی بیان کرد: شأن مجلس شورای اسلامی اقتضا می‌کند تا نسبت به وضعیت نابسامان معیشتی مردم توجه بیشتری داشته باشد. حضرت آقا فرمودند اولویت اول مجلس شورای اسلامی باید مباحث اقتصادی باشد. این‌که صرفا ما مسائل و تذکر دهیم و از کنار آن عبور کنیم مشکلی حل نخواهد شد. وی در ادامه اظهار کرد: بنده تقاضا می‌کنم به این مساله توجه جدی داشته باشیم این‌که ما از مسئولان سوال بپرسیم و دو ماه وقت مجلس شورای اسلامی را بگیریم تا تذکر کنیم که از کنار آن عبور کنیم مشکلی حل نخواهد شد. وی در ادامه برای انتخاب ناظران مجلس شورای اسلامی در شوراهای مختلف وقت جلسه علنی را می‌گیریم بطالت است و نمایندگان باید از روزمرگی فاصله بگیرند وگرنه امید مردم مخدوش می‌شود.

هر چند سوال و استیضاح از ابزارهای نظارتی به حق مجلس محسوب می‌شود و عملکرد دولت‌نمردان در بسیاری از موارد نیز جای طرح این سولات را دارد، اما رفتار و گفتار مجلس‌نشینان، سوابق اجرایی برخی از آن‌ها، سوابق برخورد با شرایط مشابه در دولت‌های نهم و دهم و درنهایت میزان تعدد و شدت این برخوردها، بدون ارائه راه‌حل مشخص در شرایط فعلی و تنها با گذشت دو ماه از عمر دولت، این شبهه را درباره عملکرد برخی از آنان به وجود می‌آورد که شاید رویکرد پوپولیسم و تقابل با دولت به هر شکل را در پیش گرفته‌اند. نکته‌ای که در آینده نه چندان دور صحت و سقم آن روشن‌تر خواهد شد.